

## Pojam predmet i značaj statistike u društvenim istraživanjima

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 8 | Nivo: Filozofski fakultet, Sarajevo

### Uvod

Na samom početku svog rada pokušat ću objasniti šta je to statistika, šta je njen predmet i koji je njen značaj. Ako prethodno nije odgovoren na ova tri osnovna pitanja onda je posve besmisleno govoriti o bilo čemu drugom što se tiče statistike. Statistika je nauka koja se bavi proučavanjem masovnih pojava. Ona sve pojave posmatra sa aspekta kvantiteta i kvaliteta. Sam pojam statistika dolazi od latinske riječi status-država. Statistika kao nauka se razvijala u sklopu drugih nauka, kao što je sociologija, geografija, matematika, logika. Statistika je nauka koja se bavi proučavanjem masovnih pojava, a masovne pojave su one koje nas okružuju i međusobno razlikuju. Razlika među pojavama dovodi do pojave obilježja a to nije ništa drugo već karakteristike određenih pojava. Da bi statistika mogla pratiti te pojave formiraju se statističke jedinice prema tome koje karakteristike imaju određene pojave. Te statističke jedinice mogu se formirati tako da su karakteristike iste za sve te jedinice i tada govorimo o homogenim statističkim jedinicama. Grupisanjem statističkih jedinica dolazi se do formiranja određenih serija, a serije nisu ništa drugo već skup statističkih jedinica koje međusobno mogu biti iste ili različite. Svaka serija u osnovi sadrži obilježje, odnosno karakteristike i određene veličine koje ukazuju koliko puta se jedno obilježje ponavlja u toj seriji. Obilježje se obično označava sa  $x_i$ , a broj sa  $f_i$ . Postoje proste i složene serije podataka. Prosta serija podataka je ona gdje se jedan podatak (obilježja) ponavlja samo jednom i tu je  $x_i = f_i$ . Složena serija podataka je ona serija gdje se podatak ponavlja dva ili više puta i tu postoji razlika između  $x_i$  i  $f_i$ .

### Pojam, predmet i značaj statistike

Statistika je nauka koja se bavi proučavanjem masovnih pojava. Ona sve pojave posmatra sa aspekta kvantiteta i kvaliteta. Sam pojam statistika dolazi od latinske riječi status-država. Statistika kao nauka se razvijala u sklopu drugih nauka, kao što je sociologija, geografija, matematika, logika. Još ustaroj Grčkoj, Rimu, statistika se koristila za prebrojavanje radnika, stanovnika. U prvobitnoj zajednici statistici se posvećivala velika pažnja, a u srednjem vijeku je bila zanemarena. Početkom 17. stoljeća počinju istraživanja koja je vršio Engleski istraživač Graunt (Istraživao je broj stanovnika u Londonu i drugim mjestima, broj rođenih, broj umrlih itd). Na osnovu tih istraživanja došlo se do određenih zakonitosti koje su postale osnov za razvoj statistike i razvoj demografije. Pojavila su se određena istraživanja koja su koristila određene metode koje su se bazirale na opisivanje pojedinih pojava i ta vrsta statistike se zove opisna statistika.

Tako se na primjer, u primjenjenoj psihologiji statistika prvi put pojavljuje oko 1920. godine, kada su postavljene neke hipoteze o nastanku nesreće, pa je predloženo da se te hipoteze provjere tako što bi se uspoređivalo ono što se pod vidom tih hipoteza može očekivati s onim što se zapravo događa. No, ti prvi pokušaji "prodora" statistike u svakodnevnu praksu i primjenjenu znanost, ostali su u početku bez većeg odjeka, i tek za vrijeme Drugog svjetskog rata, usporedno s "eksplozivnim" porastom znanstvenih spoznaja na različitim prirodnim i društvenim područjima naglo prodire i statistički način mišljenja, kako u primjeni znanstvenih disciplina, tako i u načinu razmišljanja u problemima biologije, ekonomije, poljoprivrede, psihologije, sociologije, tehnike, vojnih znanosti, prometa, trgovine i prodaje, sporta, pa čak do lingvistike, književnosti i drugih područja znanosti. Statistička metodologija postala je u savremenom životu donekle čak i dio "općeg obrazovanja" i "opće kulture".

**----- OSTAKTAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----**

**MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:** [maturskiradovi.net@gmail.com](mailto:maturskiradovi.net@gmail.com)